

Bērnu agrīnās izglītības un aprūpes mācību programmas Europā 2025./2026.

Informatīvs dokuments, kas balstīts uz Eurydice sistēmlīmeņa rādītājiem

Autores: Akvilē Motiejūnaitē-Schulmeister and Isabelle De Coster

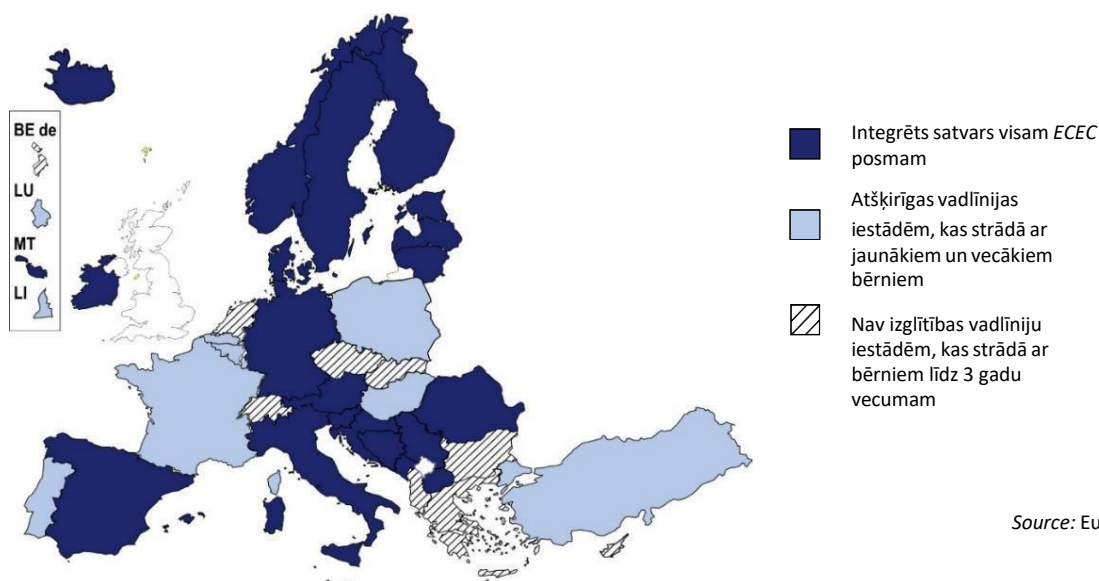
Bērnu attīstība un mācīšanās ir augstas kvalitātes agrīnās pirmsskolas izglītības un aprūpes (ECEC – *Early Childhood Education and Care*) sistēmu centrā. Valsts līmenī politikas veidotāji cenšas ietekmēt ECEC iestādēs īstenotā izglītības procesa kvalitāti, izstrādājot vienotu pamatprincipu satvaru vai mācību programmu. Šajos dokumentos parasti ir noteikti bērnu attīstības mērķi, mācību jomas un vecumam atbilstošas aktivitātes. Tie palīdz nodrošināt vienotu kvalitāti, atbalsta pedagogus un veicina pozitīvu mācīšanās pieredzi visiem bērniem.

Visas Eiropas valstis ir izstrādājušas oficiālas vadlīnijas, lai nodrošinātu izglītības satura īstenošanu agrīnās pirmsskolas izglītības un aprūpes (ECEC) iestādēs. Lielākajā daļā valstu ir viena mācību programma, kurā visam ECES vecumposmam ir integrēti mērķi un saturs.

Tomēr ceturtajā daļā izglītības sistēmu mācību programmas ir paredzētas tikai tām agrīnās pirmsskolas izglītības un aprūpes iestādēm, kurās parasti tiek uzņemti bērni no 3 gadu vecuma. Šajās valstīs darbojas tā dēvētā dalītā agrīnās pirmsskolas izglītības un aprūpes sistēma, kurā nošķirti “bērnu aprūpes” un “pirmsskolas izglītības” posmi. Šajās sistēmās jaunākiem bērniem paredzētais satvars galvenokārt attiecas uz prasībām veselības, drošības un personāla nodrošinājuma jomā.

Dažas no dalītajām ECEC sistēmām ir ieviesušas izglītības elementus bērnu aprūpes sektorā. Šādos gadījumos izglītības aspekts tiek uzsvērts jau no ECEC posma sākuma, tomēr jaunākiem un vecākiem bērniem paredzētajās iestādēs tiek piemēroti atšķirīgi satvari. Šādos gadījumos ir būtiski saskaņot izglītības pieejas un mācīšanās mērķus.

Attēls: Informatīvs dokuments, kas balstīts uz Eurydice sistēmlīmeņa rādītājiem Eiropā 2025./2026.

Source: Eurydice.

Izglītības vadlīniju veidi agrīnās bērnu aprūpes un izglītības jomā

Normatīvais regulējums, kas nosaka agrīnās pirmsskolas izglītības un aprūpes (ECEC) saturu un pedagoģiskās pieejas, var izpausties dažādās formās, piemēram, kā izglītības programma, kompetenču atsaucē ietvars, aprūpes un izglītības plāni, izglītības standarti, vietējo mācību programmu izstrādes kritēriji vai praktiskas vadlīnijas agrīnās pirmsskolas izglītības un aprūpes speciālistiem. Šos dokumentus var izdot viena vai vairākas dažādas valsts pārvaldes institūcijas.

Pilns dokumentu saraksts, kas veido agrīnās pirmsskolas izglītības un aprūpes izglītības vadlīnijas Eiropas valstīs, ir sniegts turpmākajā tabulā (lai atvērtu saites uz pilnajām dokumentu versijām, noklikšķiniet uz attiecīgajām saitēm).

Valsts līmeņa izglītības vadlīniju juridiskais statuss, kas attiecas ECEC iestādēm, dažādās valstīs atšķiras, un atsevišķos gadījumos tas atšķiras arī vienas valsts ietvaros atkarībā no bērnu vecuma grupas. Dažās valstīs ir izdoti vairāki dokumenti ar atšķirīgu juridisko spēku. Šādos gadījumos galvenie normatīvie akti vai pamatmācību programmas ir juridiski saistošas, savukārt papildu metodiskie un atbalsta materiāli kalpo kā ieteikuma rakstura dokumenti.

Valstīs, kurās visam ECEC posmam ir izstrādāta vienota mācību programma, šie dokumenti parasti ir juridiski saistoši. Vienīgais izņēmums ir Bosnija un Hercegovina, kur kopīgo pamatmācību programmu īstenošanas vadlīnijas visā ECEC posmā ir ieteikuma rakstura un nav juridiski saistošas.

Politikas attīstība kopš 2024./2025. gada

Beļģijas flāmu kopienā kopš 2025. gada septembra pirmsskolas izglītībā ir ieviesti jauni uz zināšanām balstīti [sasniegumu rezultāti](#), lielāku uzsvaru liekot uz nīderlandiešu valodu, matemātiku un STEM jomām. Reforma veicina sistemātisku zināšanu apguvi, vienlaikus atzīstot nīderlandiešu valodas attīstību par būtisku mācīšanās priekšnosacījumu. Iniciatīva "Katrs bērns – valodas varonis" ("*Ieder kind taalheld*") nodrošina skolām visaptverošu atbalsta pasākumu kopumu nīderlandiešu valodas prasmes stiprināšanai, tostarp uz pierādījumiem balstītu pedagogu profesionālo pilnveidi, mērķētu atbalstu valodas attīstības aizkavēšanās novēršanai un pārvarēšanai, kā arī spēcīgākas visas skolas mēroga valodas politikas izstrādi.

Čehijā pārskatītā Pirmsskolas izglītības pamatizglītības programma ([Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání](#)) kļūs obligāta, sākot ar 2027./2028. mācību gadu.

Šīs izmaiņas ir daļa no plašākas un joprojām īstenojamas mācību satura reformas. Reformas mērķis ir vienkāršot mācību programmu dokumentus, uzlabot pēctecību starp dažādiem izglītības posmiem, stiprināt iekļaujošo izglītību un veicināt daudzveidību. Reaģējot uz sabiedrībasattīstību un tehnoloģiju straujo progresu, ir pārskatītas līdzšinējās caurviju kompetences, kā arī ieviestas jaunas kultūras un digitālās kompetences.

Igaunijā kopš 2025. gada septembra spēkā stājusies atjaunotā valsts pirmsskolas izglītības programma, kurā pirmo reizi definētas agrīnās pirmsskolas izglītības pamatvērtības. Tās ietver universālās vērtības — godīgumu, rūpes, taisnīgumu un cieņu pret sevi un citiem —, kā arī sabiedriskās vērtības, piemēram, brīvību, demokrātiju, cieņu pret igauņu valodu un kultūru, kultūru daudzveidību un toleranci, veselības pratību, vides ilgtspēju, atbildību un dzimumu līdztiesību. Jaunajā mācību programmā lielāks uzsvars likts uz bērnu vērstu mācību procesu, iekļaujošu izglītību, vides apziņas veidošanu, sociālo un emocionālo attīstību, daudzvalodību un problēmrisināšanas prasmju attīstīšanu, tostarp mērķtiecīgu un bērna vecumam atbilstošu digitālo tehnoloģiju izmantošanu. Tāpat lielāka uzmanība pievērsta fiziskajām aktivitātēm un radošajai pašizpaušmei.

Irījā 2025. gada septembrī tika ieviesta atjauninātā *Aistear*, valsts Agrīnās bērnības mācību programmas ietvara (*Early Childhood Curriculum Framework*) versija (pirmo reizi publicēta 2009. gadā). Atjauninātajā ietvarā būtiski pastiprināta uzmanība bērnu tiesībām, lēnai, uz attiecību veidošanu balstītai pedagoģijai (*slow relationship pedagogy*), daudzveidībai un iekļaušanai, mācībām brīvā dabā, labbūtībai un ilgtspējai. Tajā lielāks uzsvars likts arī uz radošumu, mākslu, agrīno lasītprasmes un rēķinpratības attīstību, kā arī STEM izglītību. Visā mācību programmas ietvarā integrēti gēlu valodas (*Gaeilge*) vārdi un izteicieni, lai stiprinātu bērnu saikni ar īru valodu un kultūras mantojumu. Turklāt jaunajā redakcijā lielāka nozīme piešķirta zīdaiņu, mazu bērnu un pirmsskolas vecuma bērnu balsij, nodrošinot, ka viņu viedoklis un pieredze kļūst par nozīmīgu agrīnās izglītības procesa veidošanas sastāvdaļu.

Francijā ir pieņemti jauni metodiskie dokumenti abiem agrīnās pirmsskolas izglītības un aprūpes (ECEC) posmiem. Attiecībā uz bērniem līdz trīs gadu vecumam kopš 2025. gada aprīļa tiek piemērots Valsts kvalitātes atsaucē ietvars agrīnajai bērnu aprūpei, kas sniedz praktiskas vadlīnijas Mazo bērnu aprūpes nacionālās hartas principu īstenošanai. Tajā noteikti vienoti kvalitātes standarti bērnu un pieaugušo savstarpējai mijiedarbībai, sadarbībai ar

vecākiem, kā arī organizatoriskajai praksei bērnu aprūpes iestādēs. Savukārt pirmsskolas izglītībā, sākot ar 2025./2026. mācību gadu, spēkā stājušies divi jauni pirmsskolas mācību programmas pielikumi, kas veltīti valodas un matemātikas apguvei. Tie papildina jau esošo pirmsskolas mācību programmu, sniedz detalizētākas pedagoģiskās vadlīnijas un pastiprina uzmanību pamatprasmju attīstīšanai agrīnajā mācību posmā.

Kiprā [Nacionālā agrīnās pirmsskolas izglītības un aprūpes stratēģija un rīcības plāns](#) 2025.–2030. gadam paredz izstrādāt vienotu pedagoģiskās mācību programmas ietvaru bērniem vecumā no 0 līdz 6 gadiem. Stratēģijā paredzēts arī līdz 2027. gadam ieviest atsevišķas mācību programmas vadlīnijas bērniem vecumā no 0 līdz 3 gadiem.

Itālijā [jaunā redakcija Nacionālajām vadlīnijām pirmsskolas izglītības un pirmā izglītības cikla mācību programmai](#) tiks piemērota, sākot ar 2026./2027. mācību gadu. Jaunais dokuments ir saskaņots gan ar izglītības vadlīnijām bērniem vecumā no 0 līdz 3 gadiem, gan ar vienoto 0–6 gadu agrīnās pirmsskolas izglītības un aprūpes sistēmu. Tajā saglabātas iepriekšējās mācību programmas pieredzes jomas, taču pārskatīta kompetenču un sasniegamo mācību rezultātu struktūra. Vadlīnijas ievieš rotaļās balstītu pieeju digitālās pasaules iepazīšanai, kā arī piešķir lielāku nozīmi zinātniskās izziņas attīstīšanai. Turklāt jaunās vadlīnijas ir saskaņotas ar Pilsoniskās izglītības vadlīnijām, katrā pieredzes jomā īpašu uzmanību pievēršot tādiem jautājumiem kā ilgtspēja, cieņa pret daudzveidību un veselība.

Luksemburgā jauns Pamatizglītības mācību plāns (*Plan d'études de l'enseignement fondamental*) tiks ieviests pakāpeniski, sākot ar 2026./2027. mācību gadu: 1. un 2. ciklā — no 2026. gada septembra, bet 3. un 4. ciklā — no 2027. gada septembra. Lai gan tiek saglabāta līdzšinējā ciklu, mācību priekšmetu, vērtēšanas un stundu plānojuma struktūra, reforma modernizē mācību saturu un ciešāk sasaista to ar mācību procesu klasē. Viens no būtiskākajiem jauninājumiem ir septiņu caurviju tēmu sistemātiska integrēšana visās mācību jomās, tostarp labbūtības, ilgtspējas, digitālās izglītības un mākslīgā intelekta, kā arī demokrātiskas pilsonības un cilvēktiesību jautājumu iekļaušana mācību saturā.

Austrijā pašlaik tiek pārskatīts [Izglītības ietvara plāns](#), un tā atjaunināto redakciju plānots ieviest 2026. gada septembrī.

Polijā tiek ieviestas jaunas pieejas abos agrīnās pirmsskolas izglītības un aprūpes (ECEC) posmos. Attiecībā uz bērniem līdz trīs gadu vecumam ir ieviesti jauni kvalitātes standarti, kas ir saistoši visiem agrīnās pirmsskolas izglītības un aprūpes pakalpojumu sniedzējiem. Novietojot bērna vajadzības un tiesības izglītības procesa centrā, jaunie standarti aptver ne tikai aprūpes aspektus, bet arī bērna fizisko, kognitīvo, emocionālo un sociālo attīstību, koncentrējoties uz četrām galvenajām jomām: darbu ar bērniem, personāla darba organizāciju, sadarbību ar vecākiem un kvalitātes uzraudzību.

Savukārt bērniem no trīs gadu vecuma 2026. gada septembrī stāsies spēkā [jauna pirmsskolas un pamatizglītības pamatprogramma](#). Viens no būtiskākajiem jauninājumiem ir praktiskajā pieredzē balstīta mācīšanās, kas veicina bērna personisko, psihisko, sociālo un fizisko attīstību, vienlaikus stiprinot bērna rīcībspēju (*agency*). Mācību programmā tiek pastiprināta uzmanība pamatkompetenču un caurviju kompetenču attīstīšanai, pilnveidotas komunikācijas un sadarbības prasmes, kā arī īpaša prioritāte piešķirta digitālajai labbūtībai, ierobežojot ekrānierīču izmantošanu.

Portugālē nesen ir pārskatīts ministriju kompetenču sadalījums agrīnās pirmsskolas izglītības un aprūpes jomā. Līdz šim pārvaldības pienākumi bija sadalīti starp Izglītības, zinātnes un inovācijas ministriju (*Ministry of Education, Science and Innovation – MECI*) un Darba, solidaritātes un sociālās drošības ministriju (*Ministry of Labour, Solidarity and Social Security – MTSSS*). Pēc 2025. gada 12. septembrī pieņemtā Dekrēta Nr. 105/2025 stāšanās spēkā MECI kļuva atbildīga par pedagoģisko un didaktisko komponenti bērnu izglītībā vecumā no 0 līdz 6 gadiem. Abas ministrijas turpmāk cieši sadarbojas, lai paaugstinātu agrīnās pirmsskolas izglītības un aprūpes kvalitāti, uzskatot to gan par bērnu un ģimeņu tiesībām, gan par būtisku priekšnoteikumu vienlīdzīgu iespēju un bērnu labbūtības veicināšanai agrīnajā bērnībā. Mācību satura izstrāde, izglītojošo aktivitāšu pilnveide un pedagoģiskais atbalsts tiek koordinēts visā 0–6 gadu vecuma posmā.

Slovēnijā pārskatītā Bērnodārzu mācību programma (*Kindergarten Curriculum*, 2025) balstās uz mūsdienīgām pedagoģiskām pieejām, kurās uzsvērtā agrīnā mācīšanās, rotaļa kā galvenais bērna attīstības virzītājspēks un ciešāka vecāku iesaiste, vienlaikus papildinot iepriekšējo mācību programmu ar jaunu saturu. Bērns tiek uztverts kā kompetents un aktīvs mācību procesa dalībnieks, kura patstāvība, zinātkāre, kognitīvā elastība un iesaiste tiek mērķtiecīgi attīstītas. Mācību programmā bērna attīstība tiek aplūkota kā nepārtraukts process, kas nodrošina plašākas iespējas individualizēt un diferencēt mācību procesu.

Sistēmiskā līmenī reforma ievieš divus vertikāli vienotus vadlīniju kopumus iekļaujošās izglītības un konsultatīvā atbalsta jomā, kas būs piemērojami visos izglītības līmeņos, aizstājot iepriekš izmantotās pieejas, kuras bija izstrādātas atsevišķi katram izglītības posmam.

Secinājums

Visās Eiropas valstīs ir atzīta pedagoģisko vadlīniju nozīme agrīnās pirmsskolas izglītības un aprūpes (ECEC) nodrošināšanā, un daudzas valstis pašlaik pārskata un pilnveido savus normatīvos un metodiskos ietvarus, lai tie atbilstu mainīgajām sabiedrības un izglītības attīstības prioritātēm. Aptuveni trešdaļa Eiropas Savienības 27 dalībvalstu (ES27) nesen ir izstrādājušas vai pašlaik izstrādā jaunus agrīnās pirmsskolas izglītības un aprūpes mācību programmu dokumentus, kuru ieviešana paredzēta 2025./2026. mācību gadā vai turpmākajos gados. Vienlaikus starp valstīm, kurās bērnu aprūpes iestādēm, kas paredzētas pašiem jaunākajiem bērniem, joprojām nav izstrādāta mācību programma, tikai Kipra pašlaik ievieš pedagoģiskās vadlīnijas šim vecumposmam.

Jaunākajās reformās Eiropā vērojamas vairākas kopīgas tendences. Pirmkārt, atjaunota uzmanība tiek pievērsta pamatprasmju attīstīšanai, īpaši valodas apguvei, agrīnajai matemātiskajai prasmei un STEM izglītībai (zinātne, tehnoloģijas, inženierzinātnes un matemātika). Vienlaikus digitālā izglītība, ilgtspēja un pilsoniskā izglītība arvien biežāk tiek integrētas kā caurviju mācību satura elementi.

Otrkārt, arvien lielāks uzsvars tiek likts uz bērnu vērstām pedagoģiskajām pieejām, kurās bērns tiek uztverts kā aktīvs mācīšanās procesa dalībnieks, īpašu uzmanību pievēršot viņa rīcībspējas (*agency*), iesaistes un radošuma attīstīšanai.

Treškārt, reformās būtiska vieta atvēlēta iekļaujošai izglītībai un labbūtībai, pastiprinātu uzmanību pievēršot bērnu sociālajai un emocionālajai attīstībai, daudzveidībai, vienlīdzībai un visu izglītojamo vajadzību nodrošināšanai. Šīs pārmaiņas papildina arvien izteiktāka uz bērna tiesībām balstīta pieeja, kā arī lielāka uzmanība vecāku iesaistei un partnerības stiprināšanai ar ģimenēm.

Definīcijas un metodika

Agrīnā pirmsskolas izglītība un aprūpe (*ECEC – Early Childhood Education and Care*) aptver gan izglītības un bērna attīstības programmas, gan bērnu aprūpes pakalpojumus bērniem no dzimšanas līdz obligātās pamatzglītības uzsākšanai. Šī definīcija ir plašāka nekā Starptautiskās standartizētās izglītības klasifikācijas (*ISCED*) 0. līmenī klasificētās izglītības programmas (agrīnā pirmsskolas

izglītība), jo tā ietver visus reģistrētos un valsts regulētos agrīnās pirmsskolas izglītības un aprūpes pakalpojumus. Tomēr šajā informatīvajā materiālā aplūkota tikai institucionālā agrīnās pirmsskolas izglītība un aprūpe (*centre-based ECEC*). Mājas apstākļos nodrošināta agrīnā pirmsskolas izglītība un aprūpe (*home-based ECEC*), piemēram, bērnu pieskatīšanas pakalpojumi (*childminding services*) vai ģimenes dienas aprūpe (*family daycare*), kas tiek sniegta pakalpojuma sniedzēja dzīvesvietā vai citā mājas videi pielāgotā vietā, šā materiāla tvērumā nav iekļauta.

Institucionālā agrīnā pirmsskolas izglītība un aprūpe

(pazīstama arī kā bērnudārzs, silīte, dienas aprūpes centrs, pirmsskolas izglītības iestāde vai pirmsskola, atkarībā no valsts terminoloģijas) ir publiski regulēts agrīnās pirmsskolas izglītības un aprūpes pakalpojums, kas tiek nodrošināts īpaši šim nolūkam paredzētās telpās, kuru galvenais uzdevums ir mazu bērnu aprūpe un izglītošana. Šādas iestādes var darboties atsevišķās ēkās vai būt daļa no plašākām institūcijām, piemēram, skolām vai kopienu centriem. Institucionālajā agrīnajā pirmsskolas izglītībā un aprūpē bērni parasti darbojas grupās, un viņu ikdienas aktivitātes uzrauga un vada atbilstoši kvalificēti speciālisti. Daudzās Eiropas valstīs agrīnās pirmsskolas izglītības un aprūpes sistēma tiek organizēta atbilstoši bērnu vecumam. Parasti pāreja no pirmā uz otro izglītības un aprūpes posmu notiek laikā, kad bērns sasniedz aptuveni trīs gadu vecumu. Lai atspoguļotu atšķirīgo normatīvo regulējumu, bieži tiek nošķirti pakalpojumi bērniem līdz trīs gadu vecumam un bērniem no trīs gadu vecuma. Tomēr jāņem vērā, ka atsevišķās valstīs šī pāreja notiek agrāk, piemēram, 2,5 gadu vecumā (Beļģijas franču un flāmu kopienās), savukārt citviet – vēlāk, piemēram, četrus gadus vecumā (Grieķijā, Nīderlandē un Lihtenšteinā). **Izglītības vadlīnijas (mācību programma)** ir oficiāli dokumenti, kas izstrādāti, lai noteiktu vai virzītu agrīnās pirmsskolas izglītības un aprūpes iestāžu darbību. Tie var ietvert pamatprincipus, vērtības, bērna attīstības un mācīšanās mērķus, mācību jomas, kompetences, izglītības un pedagoģiskās pieejas, ieteicamās aktivitātes un bērnu sasniegumu vērtēšanas metodes. Šādi dokumenti var būt valsts mācību programmu ietvari, vietējo mācību programmu izstrādes kritēriji, praktiskas vadlīnijas agrīnās pirmsskolas izglītības un aprūpes speciālistiem, normatīvo aktu sastāvdaļa vai arī publicēti kā izglītības un aprūpes standartu atsauces ietvari, aprūpes un izglītības plāni un citi līdzīgi dokumenti. Atkarībā no to juridiskā statusa un saistošā rakstura šie vadības dokumenti nodrošina atšķirīgu elastības pakāpi attiecībā uz to piemērošanu agrīnās pirmsskolas izglītības un aprūpes iestādēs.

Pirmsskolas klases: tās tiek organizētas pēdējos 1–2 gados pirmsskolas izglītības un aprūpes iestādēs, un to mērķis ir sagatavot bērnus pamatzglītībai, izmantojot īpašu programmu, kas ir obligāta visiem bērniem, lai atvieglotu pāreju

uz skolas izglītību. Pirmsskolas klases var organizēt gan bērnu aprūpes un izglītības centros, gan pamatskolās.

Valsts	Eiropas pirmsskolas izglītības un aprūpes mācību programmu saraksts, 2025/2026	Bērni < 3 gadi	Bērni ≥ 3 gadi	Pirmsskolas klases
	☒ Saistoši ☐ Nav saistoši ☒ Nav pirmsskolas nodarbību			
BE fr	Kvalitātes kodekss pirmsskolas izglītības iestādēm (Code de Qualité de l'Accueil)	☐		
	<i>Łoti mazu bērnu aprūpe – izvēlies kvalitāti: psihopedagoģisks ceļvedis kvalitatīvai bērnu aprūpei (Accueillir les tout petits: Oser la qualité – Un référentiel psycho-pédagogique pour des milieux d'accueil de qualité)</i>	☐		
	<i>Pamatnostādnes par kvalitātes praksi pirmsskolas izglītības un aprūpes iestādēs (Tikšanās ar iestādēm, Tikšanās ar ģimenēm, saskarsme ar bērniem, atbalsts speciālistiem) (Repères pour des pratiques d'accueil de qualité: À la rencontre des milieux d'accueil, À la rencontre des familles, À la rencontre des enfants, Soutien à l'activité des professionnels)</i>	☐		
	<i>Sākotnējo prasmju atsauces rokasgrāmata (Référentiel des compétences initiales)</i>		☐	
BE de	Pirmsskolas izglītības darbību plāns (Aktivitätenplan für den Kindergarten)		☐	
	<i>1999. gada 26. aprīlis – Dekrēts par vispārējo pamatzglītību (26 April 1999 – Dekret über das Regelgrundschulwesen)</i>		☐	
BE nl	A pedagogical framework for childcare for babies and toddlers (Een pedagogisch raamwerk voor de kinderopvang van baby's en peuters)	☐		
	Pirmsskolas izglītības attīstības mērķi (Ontwikkelingsdoelen kleuteronderwijs)		☐	
	Dekrēts par pamatzglītību (Decreet basisonderwijs)		☐	
BG	Likums par pirmsskolas un skolas izglītību (Закон за предучилищното и училищното образование)		☐	☐
	5. noteikums par pirmsskolas izglītību (Наредба № 5 от 3 юни 2016 г. за предучилищното образование)		☐	☐
CZ	Pirmsskolas izglītības pamatprogramma (Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání)		☐	
DK	Rīkojums par pedagoģiskajiem mērķiem un saturu sešās mācību programmas tēmās (Bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i seks læreplanstemaer)	☐		
	Likums par dienas aprūpes iestādēm (Bekendtgørelse af lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge (dagtilbudsloven))	☐		
	The Strengthened Pedagogical Curriculum – Framework and content (Den styrkede pædagogiske læreplan – Rammer og indhold)	☐		
DE	Federālo zemju kopējie pamatprincipi par agrīno izglītību bērnu dienas aprūpes iestādēs (Gemeinsamer Rahmen der Länder für die frühe Bildung in Kindertageseinrichtungen)	☐		
EE	Valsts mācību programma agrīnās bērnības izglītībai (Alushariduse riiklik õppekava)	☐		
IE	Aistear: agrīnās bērnības izglītības mācību programmas pamatnostādnes (Aistear: Creatchuraclam na Luath-Óige)	☐		
EL	Pirmsskolas izglītības mācību programma (Προγραμμα σπουδών για την Προσχολική Εκπαίδευση)		☐	
	Pirmsskolas izglītības mācību programma – paplašinātā versija (Προγραμμα σπουδών για την Προσχολική Εκπαίδευση-Διευρυμένη Εκδοχή)		☐	
	Pirmsskolas izglītības skolotāju rokasgrāmata (Οδηγός Νηπιαγωγού)		☐	
	Prasmju laboratorijas (Εργαστήρια Δεξιοτήτων)		☐	

Valsts	Eiropas pirmsskolas izglītības un aprūpes mācību programmu saraksts, 2025/2026	Bēmi < 3 gadi	Bēmi ≥ 3 gadi	Pirmsskolas klases
	☐ Saistoši ☐ Nav saistoši ☒ Nav pirmsskolas nodarbību			
ES	Konstitutīvais likums Nr. 2/2006 par izglītību (LOE), kas grozīts ar Konstitutīvo likumu Nr. 3/2020 (LOMLOE) (Ley Orgánica 2/2006 de Educación, modificada por la Ley Orgánica 3/2020)	☐		
	1. februāra Karaliskais dekrēts Nr. 95/2022, ar ko nosaka pirmsskolas izglītības organizāciju un minimālās mācību programmas (Real Decreto 95/2022, de 1 de febrero, por el que se establece la ordenación y las enseñanzas mínimas de la Educación Infantil)	☐		
FR	Nacionālā harta par mazu bērnu aprūpi (Charte nationale pour l'accueil du jeune enfant) Valsts kvalitātes atsaucē sistēma agrīnās bērnības aprūpei (Référentiel national de la qualité d'accueil du jeune enfant)	☐		
	Pirmsskolas izglītības programma (Programme d'enseignement de l'école maternelle)		☐	
	Pirmsskolas izglītības mācību programma mutvārdu un rakstveida valodas attīstībai un strukturēšanai (Programme d'enseignement pour le développement et la structuration du langage oral et écrit du cycle 1)		☐	
	Pirmsskolas izglītības mācību programma pamatprasmju apguvei matemātikā (Programme d'enseignement pour l'acquisition des premiers outils mathématiques du cycle 1)		☐	
HR	Valsts mācību programma agrīnās bērnības un pirmsskolas izglītībai (Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje)	☐		☐
IT	Valsts vadlīnijas par agrīnās bērnības izglītības pakalpojumiem (Orientamenti nazionali per i servizi educativi per l'infanzia)	☐		
	Izglītības vadlīnijas integrētajai sistēmai 0–6 (Linee pedagogiche per il sistema integrato zero-sei)		☐	
	Valsts pamatnostādnes pirmsskolas izglītības un pirmā izglītības cikla mācību programmai (Indicazioni nazionali per il curriculum della scuola dell'infanzia e del primo ciclo d'istruzione)		☐	
	Valsts pamatnostādnes un jauni scenāriji (Indicazioni nazionali e nuovi scenari)		☐	
CY	Pirmsskolas izglītības mācību programma (Αναλυτικό πρόγραμμα προσχολικής εκπαίδευσης)		☐	☐
LV	Noteikumi par valsts pirmsskolas izglītības vadlīnijām un pirmsskolas izglītības programmu paraugiem	☐		☐
LT	Pirmsskolas izglītības programmas vadlīnijas (Dėl ikimokyklinio ugdymo programos gairių patvirtinimo)	☐		
	Pirmsskolas izglītības vispārējā programma (Priešmokyklinio ugdymo bendroji programa)			☐
	Metodiskie ieteikumi pirmsskolas izglītības programmas izstrādei (Metodinės rekomendacijos ikimokyklinio ugdymo programai rengti)	☐		☐
	Padomi un praktiski piemēri pirmsskolas izglītības programmas izstrādei (Patarimai ir praktiniai pavyzdžiai rengiant ikimokyklinio ugdymo programą)	☐		☐
	Kompetences un to apraksti (Kompetencijos ir jų aprašai)			☐
LU	Valsts pamatprogramma neformālajai izglītībai bērniem un jauniešiem (Cadre de référence national sur l'éducation non formelle des enfants et des jeunes)	☐		
	Iepriekšējās izglītības pamatplāns Luksemburgā (Plan-cadre pour l'éducation précoce au Luxembourg) (cycle 1 – first year)		☐	
	Mācību plāns – pamatzglītība (Plan d'études – l'école fondamentale) (1. cikls (otrais un trešais gads) līdz 4. ciklam)			☐
HU	Valsts pamatprogramma pirmsskolas izglītībai un aprūpei (A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja)	☐		
	Valsts pamatprogramma pirmsskolas izglītībai (Az óvodai nevelés országos alapprogramja)		☐	
MT	National standards for early childhood education and care services (0–3 years)	☐		

Valsts	Eiropas pirmsskolas izglītības un aprūpes mācību programmu saraksts, 2025/2026	Bērni < 3 gadi	Bērni ≥ 3 gadi	Pirmsskolas klases
	☐ Saistoši ☐ Nav saistoši ☒ Nav pirmsskolas nodarbību			
	A National Curriculum Framework for All – 2012		☐	
	Early Childhood Education and Care (0–7 Years) – National policy framework for Malta and Gozo	☐		
	Educators' Guide for Pedagogy and Assessment: Toolkit for the Early Years Cycle	☐		
NL	Pamatmērķi pamatizglītībai 2006 (<i>Kerndoelen primair onderwijs 2006</i>)		☐	
AT	Vispārējā pamatizglītības programmas satvars Austrijā (<i>Bundesländerübergreifender BildungsRahmenPlan für elementare Bildungseinrichtungen in Österreich</i>)		☐	
	Dzīvot saskaņā ar vērtībām, veidot vērtības – vērtību veidošana agrīnā bērnībā (<i>Werte leben, Werte bilden: Wertebildung in der frühen Kindheit</i>)		☐	
	Modulis pēdējam gadam pirmsskolas izglītības iestādēs (<i>Modul für das letzte Jahr in elementaren Bildungseinrichtungen</i>)			☐
	Valodas attīstības veicināšana pārejas posmā no bērnudārza uz pamatskolu (<i>Sprachliche Förderung am Übergang vom Kindergarten in die Grundschule</i>)			☐
PL	Ģimenes, darba un sociālās politikas ministra 2024. gada 13. decembra rīkojums par aprūpes standartiem bērniem līdz 3 gadu vecumam (<i>Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 grudnia 2024 r. w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3</i>)	☐		
	Nacionālās izglītības ministra 2017. gada 14. februāra noteikumi par pirmsskolas un pamatizglītības pamatprogrammām (<i>Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej</i>)		☐	
PT	Pedagoģiskās vadlīnijas bērnudārziem (<i>Orientações Pedagógicas para Creche</i>)	☐		
	Mācību programmas vadlīnijas pirmsskolas izglītībai (<i>Orientações Curriculares para a Educação Pré-Escolar</i>)		☐	
RO	2019. gada agrīnās bērnības izglītības mācību programma (<i>Curriculum pentru educația timpurie 2019</i>)	☐		
SI	Bērnudārza mācību programma (<i>Kurikulum za vrtce</i>)	☐		
	Papildinājums pirmsskolas izglītības programmai romu bērniem (<i>Dodatek h Kurikulu za vrtce za otroke Romov</i>)		☐	
	Papildinājums mācību programmai darbam divvalodu apgabalos (<i>Dodatek h Kurikulu za vrtce na narodno mešanih območjih</i>)		☐	
	Norādījumi par bērnudārza mācību programmu ar pielāgotu īstenošanu un papildu profesionālo atbalstu bērniem ar īpašām vajadzībām (<i>Navodila h Kurikulu za vrtce v programih s prilagojenim izvajanjem in dodatno strokovno pomočjo za otroke s posebnimi potrebami</i>)		☐	
	Programmu vadlīnijas konsultāciju darbam (<i>Programske smernice svetovalnega dela v programih s področja vzgoje in izobraževanja</i>)		☐	
	Pamatnostādnes par bērnu, skolēnu un vidusskolēnu ar dažādu valodisko un kultūras izcelsmi iekļaušanu Slovēnijas izglītības sistēmā (<i>Smernice za vključevanje otrok, učencev in dijakov iz drugih jezikovnih in kulturnih okolij v slovenski vzgojno izobraževalni sistem</i>)		☐	
SK	Valsts pirmsskolas izglītības programma bērnudārzos – konsolidētā redakcija (<i>Štátny vzdelávaci program pre predprimárne vzdelávanie v materských školách – konsolidované znenie</i>)		☐	
FI	Agrīnās pirmsskolas izglītības un aprūpes valsts pamatprogramma (2022) (<i>Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022</i>)	☐		☐
	Pirmsskolas izglītības valsts pamatprogramma 2014 (<i>Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014</i>)			☐

Valsts	Eiropas pirmsskolas izglītības un aprūpes mācību programmu saraksts, 2025/2026	Bēmi < 3 gadi	Bēmi ≥ 3 gadi	Pirmsskolas klases
--------	--	------------------	------------------	-----------------------

☐ Saistoši ☐ Nav saistoši ☒ Nav pirmsskolas nodarbību

SE	2010. gada likums Nr. 800 (Izglītības likums) (Skollag 2010:800)	☐	☐	
	Pirmsskolas izglītības programma (Läroplan för förskolan)	☐		
	Pamatizglītības, pirmsskolas klases un pēcskolas izglītības mācību programma (Lgr22) (Läroplan för grundskolan samt för förskoleklassen och fritidshemmet)			☐
AL	Pirmsskolas izglītības mācību programmas pamatnostādnes (Korniza Kurrikulare e Arsimit Parashkollor)		☐	
BA	Vadlīnijas kopējās pamatprogrammas un definēto mācību rezultātu īstenošanai (Smejernice za implementaciju zajedničke jezgre nastavnih planova i programa za kroskurikularno i međupredmetno područje definirano na ishodišta učenja)	☐		☐
CH	Vāciski runājošie kantoni: Mācību programma 21 (Lehrplan 21) Franciski runājošie kantoni: mācību satvars "Plan d'études romand" (Plan d'études Romand) Itāļiski runājošie kantoni: Tičīno Obligātās izglītības mācību satvars (Piani di studio della scuola dell'obbligo ticinese)		☐	
IS	Paziņojums Nr. 897/2023 par grozījumiem valsts pirmsskolas izglītības pamatprogrammā (Aughýsing No 897/2023 um breytingu á aðalnámskrá leikskóla)	☐		
	The Icelandic national curriculum guide for preschools (Aðalnámskrá leikskóla)	☐		
LI	Sociālo lietu ministrijas vadlīnijas par ārpusģimenes bērnu aprūpes pakalpojumu apstiprināšanu un kvalitātes nodrošināšanu (Richtlinien des Amtes für Soziale Dienste für die Bewilligung und Aufsicht in der ausserhäuslichen Betreuung von Kindern)	☐		
	Valsts mācību programma (Liechtensteiner Lehrplan)		☐	
ME	Likums par pirmsskolas audzināšanu un izglītību (Zakon o predškolskom vaspitanju i obrazovanju)	☐		
	Pirmsskolas audzināšanas un izglītības programma (Program za predškolsko vaspitanje i obrazovanje)	☐		
MK	Agrīnās apmācības un attīstības standarti bērniem vecumā no 0 līdz 6 gadiem (Стандарди за рано учење и развој кај деца од 0 до 6 години)	☐		
	Mācību programma agrīnajai apmācībai un attīstībai (Програма за рано учење и развој)	☐		
NO	Framework Plan for Kindergartens (Rammeplan for barnehagen)	☐		
RS	Pirmsskolas izglītības programmas pamati (Osnove programa predškolskog vaspitanja i obrazovanja)	☐		☐
TR	Izglītības programma bērniem vecumā no 0 līdz 36 mēnešiem (0-36 Aylik Çocuklar İçin Eğitim Programı)	☐		
	Pirmsskolas izglītības programma (Okul Öncesi Eğitim Programı)		☐	

Piezīmes par konkrētām valstīm

Īrija: izglītības programma, kas izstrādāta visam agrīnās bērnu izglītības un aprūpes posmam (*Aistear*), nav juridiski obligāta, taču tā ir saistoša visām iestādēm, kas darbojas saskaņā ar līgumu par valsts finansējuma saņemšanu no Bērnu, invaliditātes un līdztiesības ministrijas.

Nīderlande: nav valsts mācību programmas pirmsskolas izglītībai un aprūpei bērniem, kas jaunāki par 4 gadiem. Tomēr, lai šajā vecuma grupā (no divarpus līdz 4 gadiem) varētu piedāvāt *voorschoolse educatie* (subsīdētu pakalpojumu, kas paredzēts nelabvēlīgos apstākļos esošiem bērniem), iestādēm ir jāpiemēro izglītības programma, kas atbilst likumā noteiktajām prasībām ⁽¹⁾.

(1) <https://www.nji.nl/voor-en-vroegschoolse-educatie-vve/welke-afspraken-kunnen-gemeenten-maken-over-voorschoolse-educatie>.

Mērķi

Šajā informatīvajā dokumentā ir sniegts īss apskats uz visiem augstākā līmeņa dokumentiem, kuros noteiktas izglītības vadlīnijas ES dalībvalstīs, kā arī Albānijā, Bosnijā un Hercegovinā, Islandē, Lihtenšteinā, Melnkalnē, Ziemeļmaķedonijā, Norvēģijā, Serbijā un Turcijā. Tajā sniegts arī īss salīdzinošs pārskats par vecuma grupām, uz kurām šie dokumenti attiecas, un izceltas nesenās reformas. Tas veido pamatu tam, lai analizētu efektīvas pieejas pamatprasmju attīstībai, atbalstot [Prasmju savienības iniciatīvu](#).

Avoti

Šis dokuments balstās uz ikgadēji atjauninātajiem [Eurydice sistēmas līmeņa rādītājiem](#), kas ļauj uzraudzīt galvenās izglītības politikas jomas un struktūras visā Eiropā. Šie rādītāji palīdz veidot Eiropas izglītības telpu un ir saskaņoti ar stratēģisko satvaru Eiropas sadarbībai izglītības un mācību jomā. Tie arī sniedz ieguldījumu Eiropas Komisijas ikgadējā analizē par attīstību ES izglītības un apmācību sistēmās – ziņojums [Izglītības un apmācības pārskats](#).

[Bērnu agrīnās izglītības un aprūpes rādītāji](#) ir vērsti uz ikviena bērna tiesībām uz pieejamu un kvalitatīvu bērnu agrīnās izglītības un aprūpes nodrošinājumu un analizē atsevišķus piekļuves, mācību programmas un personāla aspektus 38 Eiropas izglītības sistēmās.

[Eurydice tīkla](#) uzdevums ir veicināt izpratni par to, kā ir organizētas Eiropas valstu izglītības sistēmas un kā tās darbojas. Tīkls sniedz valstu izglītības sistēmu aprakstus, salīdzinošus pētījumus par konkrētām tēmām, kā arī rādītājus un statistikas datus. Visas Eurydice publikācijas ir pieejamas bez maksas Eurydice tīmekļvietnē vai drukātā veidā pēc pieprasījuma. Ar savu darbību Eurydice veicina izpratni, sadarbību, savstarpēju uzticēšanos un mobilitāti Eiropas un starptautiskā līmenī. Tīklu veido valstu nodaļas, kas darbojas Eiropas valstīs, un tā darbību koordinē Eiropas Izglītības un kultūras izpildaģentūra (EACEA).

Vēlaties uzzināt vairāk?

[Galvenie dati par agrīno pirmsskolas izglītību un aprūpi Eiropā – 2025](#) ir ziņojums, kur sniegta visaptveroša salīdzinoša informācija par piekļuvi, pārvaldību, finansējumu, personālu, mācību saturu un uzraudzību. Mācību saturam veltītajā nodaļā aplūkoti tādi jautājumi kā izglītība ilgtspējīgai attīstībai, digitālā prasība un drošība digitālajā vidē, agrīna svešvalodu apguve un mērķtiecīgs izglītības atbalsts. Tajā analizēti arī ieteiktie pasākumi, kuru mērķis ir atvieglot bērnu pāreju starp dažādiem bērnu agrīnās izglītības un aprūpes pakalpojumu veidiem, kā arī pāreju uz pamatizglītību.

Detalizēts valstu izglītības sistēmu apraksts ir pieejams Eurydice valstu profilos mūsu pastāvīgi atjauninātajā [Eurypedia](#), kurā iekļauta arī nodaļa par bērnu agrīno izglītību un aprūpi.

Šo dokumentu ir publicējusi:

EIROPAS IZGLĪTĪBAS UN KULTŪRAS IZPILDAĢENTŪRA

Platformas, pētījumi un analīze

Boulevard Simon Bolivar 34 (Unit A6)BE–
1000 Brisele

E-pasts: eacea-eurydice@ec.europa.eu

Tīmekļvietne: <http://eurydice.eacea.ec.europa.eu>

© Eiropas Savienība, 2026

Ja vien nav norādīts citādi, šī dokumenta atkalkulācija ir atļauta saskaņā ar Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) licenci (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Tas nozīmē, ka atkalkulācija ir atļauta ar nosacījumu, ka tiek norādīta atbilstoša atsauce un norādītas visas izmaiņas. Ja nav norādīts citādi, visu attēlu autortiesības pieder © Eiropas Savienībai.

Luksemburga: Eiropas Savienības Publikāciju birojs, 2026

PDF ISBN 978-92-9416-196-3 DOI: 10.2797/5575289 EC-01-26-099-LV-N